

**PAPIESKA KOMISJA
DLA SPRAW DUSZPASTERSTWA MIGRANTÓW I TURYSTÓW**

**O PRZECHODZENIU DUCHOWNYCH Z JEDNEJ DIECEZJI DO INNEJ
WEDŁUG SOBORU WATYKAŃSKIEGO II***

Motu proprio *Ecclesiae Sanctae* ustanowiło odpowiednie normy, które mają ułatwić przechodzenie duchownych z jednej diecezji do innej dla spełniania tam posługi pasterskiej¹, a także określiło nową procedurę inkardynacji tych kapłanów, którzy przez pełne pięć lat spełniali posługę duszpasterską poza własną diecezją.

Przy interpretowaniu tego dokumentu wynikły pewne wątpliwości, dotyczące stosunku tych norm do przepisów Konstytucji *Exsul Familia*² co do zamorskich wyjazdów duchownych.

Z tej przyczyny Papieska Komisja dla Spraw Duszpasterstwa Migrantów i Turystów, po dojrzałym rozważeniu sprawy, uznała za stosowne, aby wcześniej wydane normy dostosować do obecnych wymogów duszpasterskich oraz uzgodnić je z dokumentami Soboru Watykańskiego II.

W rzeczywistości Sobór ten wiele razy uwypuklił uniwersalny wymiar kapłaństwa i wydał liczne wskazania, w jaki sposób ma ono być realizowane w uzgodnieniu z obecnymi wymogami duszpasterskimi.

Duchowy dar, otrzymany przez prezbiterów w święceniach przygotowuje ich nie do jakiejś ograniczonej i zacieśnionej misji, lecz do najszerszej i powszechnej misji zbawienia »aż po krańce ziemi« (Dz 1, 8); każda bowiem posługa kapłańska uczestniczy w owym uniwersalnym zasięgu misji powierzonej przez Chrystusa Apostołom³.

Przeto prezbiterom powinna leżeć na sercu „troska o wszystkie Kościoły”, a co za tym idzie, winni oni okazywać stale gotowość – za pozwoleniem lub zachętą swego ordynariusza – „pełnienia swej posługi w krajach, na mi-

* Oryginalny tekst łaciński w „On The Move” 4:1974 nr 2 s. 9-12. Tłum. ks. J. Bakalarz.

¹ I 3 § 1-5.

² II rozdz. I art. 3 § 1.

³ *Presbyterorum Ordinis* H. 10.

sjach lub w dziełach cierpiących na brak duchowieństwa”⁴. Z tej racji Ojcowie Soboru sugerowali, aby instytucję inkardynacji oraz ekskardynacji tak zrewidować, aby „lepiej odpowiadała ona dzisiejszym potrzebom duszpasterskim”⁵.

Przeto również formacja kleryków w seminariach powinna być tak ukierunkowana na uniwersalną naturę Kościoła, aby „alumni [...] mieli na uwadze nie tylko troskę o diecezję, dla której są przeznaczeni, lecz także cały Kościół”⁶.

Wymagania te dotyczą w pierwszym rzędzie biskupów, których Sobór wezwał, by „okazywali troskę o wszystkie Kościoły”; każdy z nich bowiem jest razem z innymi biskupami odpowiedzialny za cały Kościół⁷.

Dlatego pewne ograniczenia, dotyczące inkardynacji kapłanów w obcych diecezjach⁸, zostały już przez późniejsze normy nie tylko pośrednio zniesione⁹, ale wręcz trudno je pogodzić ze wskazaniami Soboru.

Poza tym obecnie zmieniły się warunki, które w przeszłości uzasadniały bezpośrednie angażowanie autorytetu Stolicy Apostolskiej w kierowanie zamorskimi wyjazdami, które duchowni podejmowali nie z przyczyn czysto pastoralnych¹⁰.

Z drugiej strony istnieje konieczność przychodzenia z pomocą tym kapłanom, których ordynariusz jest „przeszkadzony w działaniu” (*impeditus*). Idzie tu konkretnie o kapłanów na wygnaniu, przybyszów lub uchodźców, którzy z różnych przyczyn nie mogą swobodnie korzystać z opieki własnego ordynariusza.

W tym więc nowym kontekście, po wnikliwym przestudiowaniu wszystkich spraw, uznane za odpowiednie, aby – co już zresztą w dużym stopniu miało miejsce – wyraźnie uznać bezpośrednią kompetencję biskupów, do których należy, a przy tym daje się im też do tego okazję, pozytywna odpowiedź na potrzeby Kościoła powszechnego, a także konkretne zastosowanie – z całą świadomością, wnikliwością i miłością – uniwersalnego charakteru wspólnoty kościelnej w odniesieniu do swych kapłanów.

W oparciu o te racje papież Paweł VI, na audiencji udzielonej w dniu 16 III 1974 r. niżej podpisanemu kardynałowi, prefektowi Kongregacji dla Biskupów i przewodniczącemu tejże Papieskiej Komisji, zatwierdził poniższe normy, które będą odąd regulowały inkardynację i wyjazdy duchownych do diecezji zamorskich:

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.

⁶ *Ecclesiae Sanctae* art. 3 § 1.

⁷ *Christus Dominus* n. 6.

⁸ *Exsul Familia* tit. II rozdz. I art. 3 § 2, 1°.

⁹ Por. *Ecclesiae Sanctae*.

¹⁰ *Exsul Familia* tit. II rozdz. I art. 3 § 1.

1. Kapłani, którzy zgodnie z Motu proprio *Ecclesiae Sanctae* udają się do diecezji zamorskich z motywów duszpasterskich, nie potrzebują już reskryptu Stolicy Świętej, przewidzianego w konstytucji *Exsul Familia* w tytule II, rozdz. I, art. 3, § 1.

2. W wypadku wyjazdów zamorskich z przyczyn nie ściśle duszpasterskich (z racji studiów, odpoczynku, ubogacenia kulturalnego, odwiedzin, pielgrzymki i innych) cała odpowiedzialność jest złożona na miejscowych ordynariuszy. Jeśli te wyjazdy będą trwały dłużej niż dwa miesiące, wymagana jest pisemna zgoda zarówno ordynariusza miejsca wyjazdu (*a quo*) jak i miejsca pobytu (*ad quem*).

3. Inkardynacja kapłanów w diecezjach zamorskich nastąpi zgodnie z przepisami *Kodeksu Prawa Kanonicznego* i Motu proprio *Ecclesiae Sanctae* (I, art. 3, § 5).

4. W przypadkach, w których ordynariusz jest „przeszkadzony w działaniu”, prośbę o wymagane pozwolenia należy kierować do Papieskiej Komisji dla spraw Duszpasterstwa Migrantów i Turystów.

Powyższe normy zachowują moc bez względu na cokolwiek przeciwnego.

Dan w Rzymie przy siedzibie Papieskiej Komisji dla spraw Duszpasterstwa Migrantów i Turystów, dnia 29 VI 1974 r.

Kardynał Sebastian Baggio – prezes
prefekt Kongregacji Biskupów
Emmanuel Clarizio – wiceprezes
arcybiskup tytularny Antiaten
Josephus Zagon – sekretarz